

27-05-2008

K-fo-89/03-20

Republika Hrvatska
ŽUPANIJSKI SUD U
BJELOVARU

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB

Primljeno 27-05-2008		
BROJ	Org. jedinica	PRILOG
K-3/07		

Broj: I Kž 63/08-7

Mf

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Senke Klarić-Baranović, kao predsjednice vijeća, te mr. sc. Marijana Svedrovića, Hajrije Novoselec, Zlate Lipnja-Bosanac i Ileana Vinja, kao članova vijeća i višeg sudskog savjetnika Zdravka Stojanovića, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. Dobrivoja Pavkovića, zbog kaznenog djela iz čl. 122. OKZRH, odlučujući o žalbama državnog odvjetnika u Bjelovaru i opt. Dobrivoja Pavkovića, podnesenim protiv presude Županijskog suda u Bjelovaru od 7. studenog 2007. godine, broj K-3/07, u sjednici održanoj dana 14. svibnja 2008. godine, u nazočnosti braniteljice opt. Dobrivoja Pavkovića, Božice Jakšić, odvjetnice iz Bjelovara, te zamjenice Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Marinke Orlić,

presudio je:

Odbijaju se žalbe opt. Dobrivoja Pavkovića i državnog odvjetnika kao neosnovane, te se potvrđuje presuda suda prvog stupnja.

Obrazloženje

Pobijanom presudom opt. Dobrivoj Pavković proglašen je krivim zbog kaznenog djela iz čl. 122. OKZRH, činjenično i pravno opisanog u izreci pobijane presude, pa je zbog tog kaznenog djela, po čl. 122. OKZRH osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 15 godina, u koju kaznu mu je, po čl. 45. st. 1. OKZRH, uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 16. prosinca do 19. prosinca 2003. godine, i od 7. studenog – pa nadalje (koja odluka je ispravljena rješenjem o ispravku, po čl. 361. st. 1. ZKP, na način da se iz izreke pobijane presude ispušta navod: „i od 7. studenog 2007. godine – pa nadalje“).

Po čl. 122. st. 1. ZKP, opt. Dobrivoju Pavkoviću naloženo je plaćanje troškova kaznenog postupka u ukupnom iznosu od 5.600,00 kn.

Protiv te presude žalbe su podnijeli: opt. Dobrivoje Pavković, po braniteljici Božici Jakšić, odvjetnici iz Bjelovara, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o kazni i odluke o troškovima kaznenog

postupka, s prijedlogom da Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, pobijanu presudu ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, ili pobijanu presudu preinači u odluci o kazni na način da opt. Dobrivoja Pavkovića osudi „na kaznu zatvora u kraćem vremenskom trajanju“; državni odvjetnik, zbog odluke o kazni, s prijedlogom da Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, pobijanu presudu preinači u odluci o kazni na način da opt. Dobrivoju Pavkoviću „izrekne kaznu u duljem vremenskom trajanju“.

Odgovori na žalbe nisu podneseni.

Sukladno odredbi čl. 373. st. 1. ZKP, predmet je proslijeđen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske na dužno razgledanje, koje je u pismenom podnesku od 25. siječnja 2008. godine (broj: KŽ-DO-181/08) predložilo da se žalba opt. Dobrivoja Pavkovića odbije kao neosnovana, a uvaži žalba državnog odvjetnika sa prijedlogom da se opt. Dobrivoju Pavkoviću „izrekne kazna u duljem vremenskom trajanju“.

O sjednici vijeća uredno je izviještena braniteljica opt. Dobrivoja Pavkovića, Božica Jakšić, odvjetnica iz Bjelovara, koja je sjednici vijeća i prisustvovala, dok je u pogledu samog opt. Dobrivoja Pavkovića postupljeno sukladno odredbi čl. 374. st. 2. ZKP, tj. sjednica vijeća održana je u odsutnosti opt. Dobrivoja Pavkovića, koji ima branitelja, a nedostupan je tijelima sudbene vlasti jer se nalazi u bjegstvu (i protiv njega je određen pritvor), a sjednici vijeća prisustvovala je i zamjenica Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Marinka Orlić koja je na sjednici vijeća u cijelosti podržala prijedlog Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske.

Žalbe nisu osnovane.

Na žalbu opt. Dobrivoja Pavkovića

Prije svega, iako žalitelj u žalbi navodi da se žali zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka te nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja kao i zbog odluke o troškovima kaznenog postupka (a sve u smislu iz odredbe čl. 366. ZKP), iz obrazloženja žalbe nedvojbeno proizlazi da se žalitelj žali isključivo zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni.

Nije u pravu žalitelj kada u žalbi ističe da je prvostupanjski sud pogrešno utvrdio činjenično stanje.

Prema žalitelju, zaključak prvostupanjskog suda o krivnji opt. Dobrivoja Pavkovića (u stvari misli se na kaznenopravnu odgovornost) zasniva se isključivo na iskazima svjedoka Vladimira Zimića i Mirka Joščaka, iako su ti iskazi, prema žalitelju, proturječni i time nevjerodostojni, te kao takvi oni ne mogu biti osnov i temelj za donošenje kondemnatorne presude.

Da je iskaz svjedoka Vladimira Zimić nevjerodostojan žalitelj zaključuje po tome što taj svjedok, iako je višekратно ispitivan u vezi kritičnog događaja, i iako dobro poznaje opt. Dobrivoja Pavkovića, istog spominje tek deset godina nakon kritičnog događaja. Osim toga, svjedok Vladimir Zimić, na popisu osoba, koji popis je sam sastavio u PP Daruvar, šest

mjeseci nakon kritičnog događaja, nigdje ne navodi ime i prezime opt. Dobrivoja Pavkovića kao osobe koja je sudjelovala u napadu na Doljane 1. rujna 1991. godine, što samo pokazuje da iskaz svjedoka Vladimira Zimića nije vjerodostojan, kao što nije vjerodostojno njegovo „prepoznavanje“ osobe opt. Dobrivoja Pavkovića i to uvijek po općim obilježjima (stasu, brkovima, uniformi, šljemu...) a nikada kao osobu koju je svjedok stvarno prepoznao kao osobu opt. Dobrivoja Pavkovića.

Isto tako, u odnosu na iskaz svjedoka Mirka Joščaka žalitelj smatra da se kolebljivost i različito iskazivanje tog svjedoka, u različitim fazama kaznenog postupka, ne može opravdati „objašnjenji na“ koje taj svjedok iznosi kao razloge takvog svog kolebljivog iskazivanja, dok s druge pak strane, tzv. „svjedoke alibia“ (Mirjana Pavić, Milorad Pavković, a posredno i Dušanka Pavković, te Slavko Mlinarić) prvostupanjski sud proglašava pristranim i ne vjeruje njihovim iskazima iako, prema žalitelju, iskazi tih svjedoka potvrđuju alibi opt. Dobrivoja Pavkovića, i neprihvatanjem iskaza tih svjedoka, prvostupanjski sud je prema žalitelju pogrešno utvrdio činjenično stanje i u pogledu optuženikove prisutnosti na mjestu događaja, ali u pogledu činjenice da je opt. Dobrivoje Pavković „uopće bio među osobama koje su usmratile i ostavljale ratne zarobljenike“, na način opisan u izreci pobijane presude.

Razlozi žalbe nisu prihvatljivi za Vrhovni sud. Nema nikakve dvojbe da su svjedoci Vladimir Zimić i Mirko Joščak prepoznali opt. Dobrivoja Pavkovića kao osobu koja je dana 1. rujna 1991. godine u Doljanima nečovječno postupao prema ratnom zarobljeniku Vladimiru Zimiću (kundakom puške udario je istoga u leđa i ranivši ga u lijevo stopalo rafalnom paljbom iz puške), kao što nema nikakve dvojbe da je Mirko Joščak prepoznao opt. Dobrivoja Pavkovića kao osobu koja je kritičnog dana bila među pripadnicima srpske paravojne formacije (tzv. „TO Pakrac“) koji su, nakon zarobljavanja, mučili i zlostavljali ratne zarobljenike dok su ležali na zemlji.

Oba svjedoka od ranije poznaju opt. Dobrivoja Pavkovića (Mirko Joščak poznaje opt. Dobrivoja Pavkovića još iz osnovne škole, a Vladimir Zimić radio je sa opt. Dobrivojem Pavkovićem prije rata u poduzeću „Darko“), i nikakve razlike u njihovim iskazima ne dovode u pitanje ono osnovno: da li je opt. Dobrivoje Pavković bio na mjestu događaja 1. rujna 1991. godine i postupao na način opisan u izreci pobijane presude.

Vrhovni sud smatra da je obrazloženje obojice svjedoka o razlikama u iskazu svjedoka Mirka Joščaka (da li je opt. Dobrivoje Pavković bio u civilnoj odjeći ili uniformi JNA), kao i vrijednosna ocjena popisa osoba koje su sudjelovale u napadu na Doljane 1. rujna 1991. godine – prihvatljiva i sasvim logična, jer je svjedok Mirko Joščak svoj iskaz u istrazi dao pod okolnostima koje su ga onemogućavale da preciznije iskazuje o svim detaljima događaja, pa i opisu vanjskog izgleda opt. Dobrivoja Pavkovića, no on je svoj iskaz u cijelosti nadopunio u daljnjoj fazi kaznenog postupka na način koji je podudaran sa iskazima ostalih svjedoka prisutnih kritičnom događaju.

Naravno, okolnost da je svjedok Mirko Joščak ispitivan neposredno nakon izvršene četiri operacije, da je bolovao od Chronove bolesti i da je bio u takvom stanju da nije mogao hodati, nisu uvjeti u kojima je svjedok Mirko Joščak objektivno mogao percipirati sve detalje događaja, ali ono što je bitno jeste to da je svjedok Mirko Joščak u više navrata, u kasnijoj fazi postupka, izjasnio se da sto posto prepoznaje opt. Dobrivoja Pavkovića i da ga „sigurno s nikim nije zamijenio“.

Isto tako, okolnost da na popisu onih koji su sudjelovali u napadu na Doljane 1. rujna 1991. godine, i na kojem popisu se nije nalazilo ime i prezime opt. Dobrivoja Pavkovića, nije okolnost koja na bilo koji način dokazuje da opt. Dobrivoj Pavković nije bio na mjestu događaja, jer je svjedok Vladimir Zimić, koji je u PP Daruvar, sačinio predmetni popis, izjavio da su se na popisu našli samo oni koje je on prepoznao i za koje je znao njihova imena i prezimena. Za opt. Dobrivoja Pavkovića, svjedok je izričito iskazao da je istog prepoznao na mjestu događaja, ali u vrijeme sačinjavanja popisa nije se mogao sjetiti njegovog imena i prezimena, i da je to jedini razlog zašto se opt. Dobrivoje Pavković nije našao na popisu osoba koje su sudjelovale u napadu na mjesto Doljane.

Vrhovni sud, kao i prvostupanjski sud, prihvaća takve razloge obojice svjedoka, to tim više, što u ovom kaznenom postupku nije izveden niti jedan dokaz koji bi ukazivao na razloge da bi svjedoci lažno teretili opt. Dobrivoja Pavkovića (dapače, sam opt. Dobrivoje Pavković je u svojoj obrani ukazao da je bio u dobrim odnosima sa obojicom svjedoka i da on ne zna zašto ga o i terete).

Prvostupanjski sud je s razlogom otklonio alibi opt. Dobrivoja Pavkovića, i to ne samo zbog toga što bi svjedoci alibia bili „pristrani i zainteresirani da pogoduju opt. Dobrivoju Pavkoviću“, već prije svega toga što su iskazi tih svjedoka (Gordane Pavković, Milorada Pavkovića i Mirjane Pavić) u nesuglasju sa iskazima drugih svjedoka: Dušanke Pavković (koja je dan kasnije od kritičnog događaja bila sa opt. Dobrivojem Pavkovićem), Vaclava Halupečkog, Slavka Mlinarića i Slavinke Ružičko (koji kritičnog dana, na dan napada na Doljane, „nisu vidjeli opt. Dobrivoja Pavkovića niti u selu, niti kod trgovine...“), tako da je prvostupanjski sud valjano zaključio „da nije vjerojatno da osobe s kojima je opt. Dobrivoje Pavković inače u dobrim odnosima, ne bi uočile da je opt. Dobrivoje Pavković bio s njima u selu Goluhinjak, to tim više što je sam opt. Dobrivoje Pavković u svojoj obrani tvrdio da je kritičnog dana u trgovini koju vodi Pavić Momčilo „sa ostalim srbima iz sela razgovarao o tome što se sve događa i što im je činiti...“. Kako kontrolni dokazi nisu potvrdili alibi opt. Dobrivoja Pavkovića, to je prvostupanjski sud sa razlogom povjerovao svjedocima da nisu vidjeli opt. Dobrivoja Pavkovića u selu na dan napada na Doljane, i time prvostupanjski sud ni na koji način nije pogrešno utvrdio činjenično stanje, kako to u žalbi ističe žalitelj.

Isto tako, tvrdnje žalitelja o tome „da nije dokazano da bi opt. Dobrivoje Pavković bio među osobama koje su usmratile i zlostavljale ratne zarobljenike“ u suprotnosti je sa izvedenim dokazima u ovom kaznenom postupku: iskazom svjedoka Vladimira Zimića i svjedoka Mirka Joščaka, te svih drugih svjedoka koji su okolnosno iskazivali o načinu postupanja pripadnika srpske paravojne formacije (među kojima se nalazio i opt. Dobrivoje Pavković), prilikom napada na kuću Miroslava Polenusa, načina predaje svih onih koji su se nalazili u kući Miroslava Polenusa (a to su Vitomir Polenus, Marijan Polenus, Željko Hunjek, Zvonko Markalaus, Zdravko Joščak, Mirko Joščak i Alfons Tutić), te načina na koji su pripadnici srpskih paravojskih formacija, prilikom povlačenja, pucali iz vatrenog oružja u ratne zarobljenike koji su ležali na tlu, i te prilike, osim teškog ranjavanja pojedinih ratnih zarobljenika usmrtili tri osobe (Srećka Mandinija, Željka Bubića i Eugena Lapčića), prvostupanjski sud je u potpunosti pravilno utvrdio činjenično stanje, te pravilno zaključio da je opt. Dobrivoje Pavković svojim postupanjem ostvario sve elemente bića kaznenog djela ratnog zločina iz čl. 122. OKZRH, i ni na koji način nije pogrešno utvrdio činjenično stanje,

kako se to ističe u obrazloženju žalbe, te je prvostupanjski sud dao valjane razloge, na koje se upućuje i žalitelj.

Isto tako, nije u pravu žalitelj kada u žalbi navodi da je prvostupanjski sud osudio opt. Dobrivoja Pavkovića na prestrogu kaznu.

Žalitelj smatra da stupanj krivnje opt. Dobrivoja Pavkovića nije takav da bi zahtijevao mjeru kazne koju je odredio prvostupanjski sud. Pri tome žalitelj ističe „da opt. Dobrivoje Pavković nije osobno zlostavljao ratne zarobljenike, a niti je iste usmrtio“, zbog čega smatra da je izrečena kazna zatvora u trajanju od 15 godina nesrazmjerna krivnji opt. Dobrivoja Pavkovića.

Suprotno takvim tvrdnjama žalitelja Vrhovni sud je mišljenja da će se upravo kaznom zatvora u trajanju od 15 godina ostvariti sve svrhe kažnjavanja iz čl. 50. KZ-a. Prvostupanjski sud utvrdio je da je opt. Dobrivoje Pavković zlostavljao ratne zarobljenike (posebno Vladimira Zimića), utvrdio je da je isti, zajedno sa drugim pripadnicima paravojne formacije poduzimao radnje koje su rezultirale teškim ranjavanjem i usmrćenjem ratnih zarobljenika, tako da po mišljenju Vrhovnog suda, stupanj krivnje opt. Dobrivoja Pavkovića je takav da u cijelosti opravdava i vrstu i mjeru kazne koja mu je izrečena i nema nikakvog razloga da se opt. Dobrivoje Pavković osuđuje na blažu kaznu od one na koju ga je osudio prvostupanjski sud, a kako to u svojoj žalbi predlaže žalitelj.

Na žalbu državnog odvjetnika

Nije u pravu državni odvjetnik da u žalbi navodi da je osuda na kaznu zatvora u trajanju od 15 godina preblaga i nedovoljna da se njome ostvare sve svrhe kažnjavanja iz čl. 50. KZ-a. Prema državnom odvjetniku visoki stupanj kaznenopravne odgovornosti opt. Dobrivoja Pavkovića zahtjeva i osudu na kaznu zatvora u duljem vremenskom trajanju. Za razliku od navoda u žalbi državnog odvjetnika, Vrhovni sud smatra da je prvostupanjski sud osudio opt. Dobrivoja Pavkovića na adekvatnu kaznu, da je za takvu odluku dao valjane razloge koje prihvaća i Vrhovni sud i na te iste razloge upućuje državnog odvjetnika.

Zbog svega navedenog, na temelju čl. 387. ZKP, odlučeno je kao u izreci ove presude.

U Zagrebu, 14. svibnja 2008. godine

Zapisničar:
Zdravko Stojinović, v.r.

Predsjednica vijeća:
Senka Klarić-Baranović, v.r.

Suglasnost ovog prijepisa s izvornikom daje
Voditelj Pisarnice za prijepis i otpremu:

Štefica Klarić

